

RIKSOMFATTANDE TEMAN UNDER EU-PROGRAMPERIODEN 2021–2027

Riksomfattande tema	Särskilt mål SM 4.1.6. Ny kompetens för arbetslivet Kontinuerligt lärande / Jatkuva oppiminen Continuous Learning
Kontaktperson(er) vid det förmedlande organet	Livskraftscentralen i Norra Finland Henri Helander, henri.helander(at)elinvoimakeskus.fi, 0295 038 221 Päivi Jaakola, paivi.jaakola(at)elinvoimakeskus.fi, 0295 038 225
Ansvarsperson(er) vid ministeriet/ministerierna	Undervisnings- och kulturministeriet: Päivi Bosquet, paivi.bosquet(at)gov.fi, 0295 330 375 Saara Ikkela, saara.ikkela(at)gov.fi, 0295 330 109 Erno Hyvonen, erno.hyvonen(at)gov.fi, 0295 330 398
Genomförandetid	2021–2027
Uppskattning av finansieringsramen	34,4 miljoner euro

1) Koppling till EU:s strategier, landsspecifika rekommendationer för Finland samt nationella strategier (inkl. Finlands program för hållbar tillväxt)

Kommissionen presenterade den 1 juli 2020 det europeiska kompetensprogrammet som stöder återhämtningen (Skills Agenda). Målet med programmet är att säkerställa att den rätt till utbildning och livslångt lärande som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter förverkligas överallt i Europa. Genom kompetensprogrammet strävar man efter att säkerställa att arbetstagarna har de färdigheter som krävs i ett föränderligt arbetsliv och möjlighet att få den utbildning de behöver. En av huvudprioriteringarna inom utbildningssektorn under Finlands EU-ordförandeskap var att stärka det kontinuerliga lärandet i Europa. Finland anser att kompetensprogrammet i huvudsak motsvarar riktlinjerna för livslångt lärande i rådets slutsatser.

Europeiska unionens råd rekommenderade den 20 maj 2020 i de landsspecifika rekommendationerna för Finland att stärka sådana åtgärder som stöder sysselsättningen och en aktiv arbetskraftspolitik. Rådet anser att en reform av det kontinuerliga lärandet skulle kunna svara på behovet av att utveckla kunskaperna hos vuxna, även lågutbildade, inom områden som är relevanta för arbetsmarknaden.

Enligt statsminister Sanna Marins regeringsprogram genomförs i Finland en parlamentarisk reform av det kontinuerliga lärandet som svarar på det ständiga behovet av att utveckla och förnya det egna kunnandet under hela livet. I helhetsgranskningen beaktas utbildningsutbudet och finansieringen av utbildningen, den sociala tryggheten, omställningsskyddet, utkomstskyddet för arbetslösa, den frivilliga och arbetskraftspolitiska utbildningen under hela utbildningsstigen samt hur identifieringen av kompetensen sammankopplas med det nya systemet. Reformen av det kontinuerliga lärandet genomförs som trepartssamarbete tillsammans med utbildningsanordnarna.

I Finlands program för hållbar tillväxt genomförs åtgärder för att höja kompetensnivån, säkerställa kompetens på högskolenivå inom centrala områden och omvandla befintlig kompetens så att den motsvarar nya behov i arbetslivet. Centrala metoder är bland annat att inleda verksamheten vid servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning, utveckla den digitala servicehelheten för kontinuerligt lärande, förnya prognostiseringen av förändringar i arbetslivet, utveckla verktyg och förfaranden för identifiering av kompetens på arbetsplatser och annanstans samt förbättra koordineringen av handledningen.

2) Mervärde för den nationella verksamheten och samarbete med den regionala strukturfondsverksamheten

Den riksomfattande verksamhet som genomförs inom ESF-programmet för kontinuerligt lärande stöder den strategiska utvecklingen av sociala innovationer och en effektiv spridning av dessa inom temana kompetens, sysselsättning och delaktighet. Den riksomfattande verksamheten förbättrar i egenskap av en gemensam verksamhet som betjänar förvaltningsområdena den övergripande effektiviteten samt kopplar ESF-verksamheten till den övriga nationella utvecklingen. I den riksomfattande verksamheten beaktas också komplementariteten mellan ESF-verksamheten och Finlands program för hållbar tillväxt.

I huvudsak genomförs temat i regionala eller överregionala ESF-projekt som finansieras med det nationella temat, men som stöd för det strategiska utvecklingsarbetet i hela landet behövs också ett riksomfattande samordningsprojekt. Det huvudsakliga målet med samordningsprojektet är att aktivt samarbeta med regionala aktörer för att utveckla verksamhetsmodellerna för kontinuerligt lärande.

3) Målgrupper för verksamheten

Målgruppen omfattar organisationer, föreningar, stiftelser, kommuner, fostrings- och utbildningsorganisationer, högskolor och forskningsinstitut, konst- och kulturinstitutioner och andra som utvecklar arbetslivet och tjänsterna och främjar det kontinuerliga lärandet samt deras personal. Till målgruppen hör dessutom företag och arbetsgivare inom den privata och offentliga sektorn. Syftet är att genom den riksomfattande verksamheten nå centrala aktörer som möjliggör kontinuerligt lärande och skapa nya verksamhetsmodeller för kontinuerligt lärande som utgår från dessa organisationers behov.

Målgrupper är också sådana arbetande personer vars kompetens behöver uppdateras eller för vilka man vill trygga möjligheterna att stanna längre kvar i arbetslivet. Målgrupp för projekten kan också vara studerande, arbetslösa och personer utanför arbetskraften. Genom dessa målgrupper får man med klienternas perspektiv och behov i utvecklingen av verksamhetsmodeller för kontinuerligt lärande i organisationerna.

4) Verksamhetens konkreta innehåll och eventuella underteman; vad eftersträvas genom verksamheten och hurdana förändringar förväntas jämfört med nuläget; har verksamheten tidigare fått EU-finansiering

Med den riksomfattande finansieringen genomförs olika pilotprojekt och andra utvecklingsprojekt som stärker aktörernas förmåga att agera i enlighet med målen för kontinuerligt lärande och utvecklar nya verksamhetsmodeller som stöd för verksamheten. Genom strategiskt inriktade projekt och försök främjas en utveckling enligt de nationella riktlinjerna i enlighet med målen för kontinuerligt lärande under hela programperioden. Tyngdpunkten ligger på att utveckla utbildningsaktörernas strukturer och verksamhetsmodeller. Ett viktigt mål för de riksomfattande projekten är också att främja nätverksbildningen mellan aktörerna och stärka samarbetet på nationell nivå och vid behov på europeisk nivå.

Temat för projekten kan till exempel vara utveckling och utnyttjande av tillvägagångssätt för kontinuerligt lärande, inlärningsmiljöer och inlärningsplattformar (inkl. digitalisering) för att stöda kontinuerligt lärande, även utveckling av högskolesystemet som plattform för kontinuerligt lärande. I projekten utvecklas och pilottestas dessutom verksamhetsmodeller för kontinuerligt lärande som utgår från arbetslivet branschvis eller på regional nivå i samarbete med arbetslivet. Projekten främjar också att internationella experter etableras på arbetsmarknaden redan i studieskedet, till exempel via lärdomsprov eller arbetspraktikplatser.

Genom riksomfattande projekt främjas samarbetet mellan utbildningsstadierna i synnerhet när det gäller att utveckla det utbildningsutbud som är gemensamt för olika utbildningsstadier och utbildningsformer enligt behoven av kontinuerligt lärande samt för att göra övergången mellan olika utbildningsstadier och utbildningsformer smidigare. Genom projekten kan man också främja utvecklingen av färdigheter för kontinuerligt lärande och inlärningsfärdigheter med beaktande av den utvidgade läroplikten samt de tidiga skedena i lärandet.

Genom projekten utvecklas också aktörernas nätverksbaserade och multiprofessionella arbete inom tjänster för kontinuerligt lärande och handledning till exempel i samband med uppsökande verksamhet, handledning under utbildningen och övergångsskeden. Det multiprofessionella samarbetet utvecklas uttryckligen i fråga om processerna och aktörerna för kontinuerligt lärande.

Det riksomfattande samordningsprojektet faciliterar samarbetet mellan projekten inom samma tema samt samlar och sprider bästa praxis till andra projekt och aktörer som arbetar inom samma tema. Samordningsprojektet sammanställer också de projekt inom temat som finansieras med nationell och regional finansiering. Samordningsprojektet producerar analyserad information samt utredningar om temats resultat och deras betydelse och genomslagskraft, inklusive internationell jämförelse. Samordningsprojektet rapporterar om verksamheten inom temat till temats ledningsgrupp, ministeriet och den finansierande NTM-centralen.

5) Samarbete, partnerskap, gemensam utveckling; vilka aktörer deltar i planeringen och genomförandet, i vilka roller; på vilket sätt har målgruppen delaktiggjorts

Temat har beretts i samarbete mellan experter vid de centrala ministerierna samt behandlats och presenterats i beredningen av den kommande strukturfondsperioden och vid andra evenemang för andra partner och intressentgrupper, inklusive representanter för regionerna, som har ombetts delta i beredningen av temat utifrån regionala utgångspunkter.

Utgångspunkten för den riksomfattande verksamheten är ett nära partnerskap och gemensam utveckling mellan olika förvaltningsområden samt med målgrupperna. Vid genomförandet av den riksomfattande verksamheten beaktas komplementariteten och samarbetet med de nationella åtgärder som vidtas samtidigt samt genomförandet av Finlands program för hållbar tillväxt. Styrgruppen som tillsätts för det riksomfattande temat drar upp närmare riktlinjer för prioriteringarna och tidtabellen för ansökningarna.

De riksomfattande temana för utveckling av det kontinuerliga lärandet och arbetslivet kompletterar varandra i utvecklingen av verksamhetsmodeller för främjande av kontinuerligt lärande i arbetslivet, och där kan man vid behov genomföra samtidiga projektansökningar. Andra nationella teman som kompletterar temat kontinuerligt lärande är bland annat en fungerande vardag för invandrare samt innovationskompetens inom den kreativa branschen och kulturbranschen. Samarbetet samordnas i styrgrupperna för temana.

6) Mätning av resultaten och indikatorer som används

Enligt SM 4.1.6 genom indikatoruppföljning och särskilda utredningar

7) Fortsatt verksamhet efter att de projekt som ingår i temat har avslutats

Tack vare projekten uppstår för aktörer inom utbildningen i Finland verksamhetsmodeller för kontinuerligt lärande, med vilka man svarar på arbetslivets och individernas behov av att förnya sin kompetens. Vid ibruktagandet av verksamhetsmodellerna beaktas principerna för kontinuerlig utveckling.